

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 138
din 03.03.2009

Dosar nr: 20/2009

Petiția nr: 642/19.01.2009

Petenți: P S. A , P L , P A. A

Reclamat: instanțe de judecată nespecificate

Obiect: decizii incorecte ale instanțelor de judecată din motive etnice

I. Numele și domiciliul părților

I.1. Numele și domiciliul petenților

I.1.1. P S. A

I.1.2. P L

I.1.3. P A. A

I.2. Numele și sediul reclamațiilor

—

II. Obiectul sesizării

Petenții arată că datorită apartenenței lor etnice, fiind romi, instanțele de judecată nu soluționează în mod corect cauzele lor.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

Petenții consideră că sunt discriminați prin soluțiile nefavorabile ale instanțelor de judecată.

IV. Procedura de citare

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD) a ridicat din oficiu excepția necompetenței materiale.

Petenții nu au răspuns la excepția ridicată.

Procedura de citare nu a fost necesară.

V. Susținerile părților

Petenții, prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 642/19.01.2009** (filele 1-3 din dosar), arată că sunt în conflict cu fiica primului petent, iar instanțele de judecată, datorită apartenenței lor etnice (fiind romi) nu le dau dreptate.

CNCD, prin Adresa nr. 1.051/28.01.2009, a invocat din oficiu excepția de necompetență, arătând că această instituție nu se poate pronunța privind greșita interpretare și aplicare a legii de către instanțele de judecată.

VI. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține că petenții, într-un conflict cu o rudă apropiată, consideră discriminatorie deciziile nefavorabile ale instanțelor de judecată. Dintre aceste instanțe nominalizează doar Judecătoria Câmpeni, dar din contextul petiției reiese că acțiunea lor se îndreaptă și către alte instanțe de judecată, nespecificate.

În drept, Colegiul Director reține următoarele:

Constituția României, prin art. 16 alin. 1 garantează dreptul la egalitate: „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art 1 prevede interzicerea generală a discriminării: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), republicată, la art. 2 alin. 1 stabilește: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților

fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Conform art 2, alin. (4) din **O.G. nr. 137/2000**, republicată: „Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.”

Reținând în coroborare aspectele sesizate cu definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază un criteriu. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Colegiul Director reține, astfel cum este formulată petiția, că petentii au promovat acțiuni în instanță, fiind pronunțate hotărâri prin care au fost respinse acțiunile formulate de petenți.

Față de aceste aspecte, Colegiul Director ia act de **Decizia nr.322/2001** publicată în **Monitorul Oficial nr. 66/2002**, prin care Curtea Constituțională reține: „În deplină concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 6 pct. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Legea nr.30 din 18 mai 1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constituția României consacră în cap. VI, intitulat «Autoritatea judecătorească», principiile organizării și înfăptuirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege [art.125 alin.(1)], compuse din judecători independenți care se supun numai legii [art.123 alin.(2)]. [...] În scopul garantării independenței [...] prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, compus în exclusivitate din magistrați aleși de Parlament, care are ca principală funcție asigurarea inamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor [...] prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor, precum și prin rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. [...] Pe baza textelor constituționale menționate, Curtea reține că justiția este în exclusivitate o funcție a statului, care, potrivit art.125 alin.(1) din Constituție, se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, fiind exclusă posibilitatea desfășurării activității de jurisdicție de către alte structuri sau de către persoane ori instituții private. Curtea reține, de asemenea, că activitatea de judecată se înfăptuiește, în numele legii, exclusiv de

către membrii acestor instanțe, adică de judecători, întrucât doar cu privire la aceștia se proclamă prin art.123 alin.(2) din Constituție că sunt independenți și se supun numai legii. În consecință, este exclusă posibilitatea de a se atribui puterea de judecată, împuternicirea de a supune dreptul și altor persoane decât judecătorilor.”

Colegiul Director ia act de art. 125 alin. 1, alin. 2 și alin. 3 din **Constituția României** care statuează înfăptuirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate. (VAN DE HURKC împotriva OLANDEI, 19 aprilie 1994, § 45, coroborat cu Benthem împotriva OLANDEI, 23 octombrie 1985, § 40; H. împotriva BELGIEI, 30 noiembrie 1987, § 50; BELILOS împotriva ELVEȚIEI, 29 aprilie 1988, § 64).

Pe de altă parte, reținem că textul constituțional din art. 129 statuează că „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Astfel, controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

De altfel, față de aspectul de fapt subsecvent al petiției privind modalitatea în care instanțele de judecată au interpretat și aplicat dispozițiile legale în materia indemnizației de dispozitiv relative la situația petenților, Colegiul Director este de opinie că, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanței de judecată în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. (**Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 5 octombrie 1993, Decizia nr. 120 din 16 noiembrie 1994, Decizia nr. 39 din 10 aprilie 1996, Decizia nr. 300 din 1 iulie 1997, Decizia nr. 151 din 27 octombrie 1998, Decizia nr. 160 din 10 noiembrie 1998, Decizia nr. 14 din 9 februarie 1999, Decizia nr. 64 din 11 aprilie 2000, Decizia nr. 74 din 25 aprilie 2000, Decizia nr. 93 din 11 mai 2000, Decizia nr. 24 din 29 ianuarie 2002, Decizia nr. 282 din 29 iunie 2004.**)

Raportându-ne în acest sens, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale discriminării astfel cum este reglementată în art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, Colegiul Director nu poate reține aspecte corelative actului de justiție per se, cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a legii, atribut exclusiv al instanțelor de judecată.

Astfel, în raport cu petiția, așa cum este formulată, Colegiul Director reține că în cauză sunt aplicabile principiile organizării și înfăptuirii justiției în țara noastră, transpuse în **Constituția României** și care statuează în art. 126 alin. 1 că „În România justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”, fiind exclusă posibilitatea desfășurării activității de jurisdicție de către alte structuri sau de către persoane ori instituții private. Coroborând acest aspect fundamental incident petiției deduse soluționării, Colegiul Director, este de opinie că, în speță, Consiliul Național

pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza statuările instanțelor judecătorești, nu se poate pronunța sine qua non asupra aspectelor corelative actului de justiție, în special cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a legii, atribut exclusiv al instanțelor de judecată. CNCD nu poate adresa instrucțiuni instanțelor, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate. (VAN DE HURKC împotriva OLANDEI, 19 aprilie 1994, § 45, coroborat cu Benthem împotriva OLANDEI, 23 octombrie 1985, § 40; H. împotriva BELGIEI, 30 noiembrie 1987, § 50; BELILOS împotriva ELVEȚIEI, 29 aprilie 1988, § 64).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu are competența materială de a se pronunța asupra modului în care instanțele de judecată soluționează cauze;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii: —

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte

CORINA COMȘA NICOLETA – Vicepreședintă

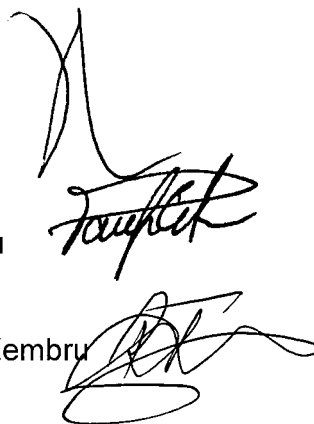
GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Data redactării 03.03.2009

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, în fața instanței de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

